

Επιστήμη του Χορού

Τόμος 1, 2007

Ηλεκτρονικό Περιοδικό
Electronic Journal

Science of Dance

Volume 1, 2007

www.elepex.gr

ISSN 1790-7527

**Σαμανισμός, Διονυσιασμός, Ορφισμός και Πυθαγορισμός:
Οι Αθέατες Πλευρές της Μουσικο-Χορευτικής Έκστασης.**

B. Τυροβολά

Τ.Ε.Φ.Α.Α., Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περίληψη

Ο εκστατικός χορός είναι μια ολική μορφή πράξης, που συνυφαίνεται με την έννοια του ιερού και αποτελεί μέρος των χορών της κοινότητας των φυλετικών ή κατά φύση λαών με προφορική ιστορία καθώς και των παραδοσιακών κοινωνιών με γραπτή ιστορία. Στην *πρώτη περίπτωση*, το μυθικό υπόβαθρο και η δομή του εκστατικού χορού προδίδουν έναν καθολικό τύπο αρχαϊκής ιερουργίας, άμεσα συνυφασμένης με τις λατρείες του μικρασιατικού ή μεσο-ανατολικού χώρου, ο οποίος στα πλαίσια της αρχαϊκής ελληνικής θρησκείας ταυτίζεται με το *Διόνυσο*. Στη *δεύτερη περίπτωση* ο εκστατικός χορός αποτελεί επίσης αδιάσπαστο μέρος του πρωτογενούς τριφυούς, ενσωματώνεται στον αρχαϊκό ιερουργικό τύπο των οργιαστικών τελετουργιών πολλών φυλών της γης, διασταυρώνεται σε πολλά σημεία με τον προαναφερόμενο και είναι γνωστός ως *σαμανισμός*.

Σκοπός της εργασίας είναι η ανάδειξη και τεκμηρίωση των καταβολών και των κοινών λειτουργιών του εκστατικού χορού στο πλαίσιο του διονυσιασμού και του σαμανισμού. Πρόκειται για μία διερευνητική προσέγγιση, η οποία με βάση την παράλληλη ανάγνωση των δύο ιερουργικών τύπων και χρησιμοποιώντας την ιστορική-συγκριτική μέθοδο, καταδεικνύει τις σχέσεις συγγένειας και ομοιότητας μεταξύ των δύο τελετουργικών δράσεων, οι οποίες φαίνεται να συνυφαίνονται με τις εκστατικές πρακτικές του ορφισμού και του πυθαγορισμού. Συμπερασματικά, και οι δύο τύποι, παρά τις φαινομενικές διαφορές, εμφανίζουν κοινό ιερουργικό περιεχόμενο, κοινούς λειτουργικούς σκοπούς και κοινές εκστατικές πρακτικές. Τέλος, τόσο ο σαμανισμός όσο και ο διονυσιασμός, τέμνονται, μέσω της ομαδικής εκστατικής θεραπευτικής, με τον ορφισμό και τον πυθαγορισμό.

Λέξεις κλειδιά: έκσταση, εκστατικός χορός, εκστατική πρακτική, ιερουργία, Διόνυσος, Ορφέας, Πυθαγόρας, διονυσιασμός, σαμανισμός, ορφισμός, πυθαγορισμός.